

TONE MIZERIT

Vesel, ponosen in hvaležen pogled nazaj pa naj nam ne prepreči skrbi za prihodnost. V novih okoliščinah moramo biti pripravljeni na nove izzive. Časi zahtevajo iznajdljivosti, iskanja alternativ, sodobnih in uspešnih. Tudi temu se mora društvo posvetiti in voditi skupnost do originalnih poti, ki naj nas pripeljejo do stalnih ciljev, pa četudi bi to pomenilo spremeniti dosedanje oblike. Le eno nam mora biti jasno: društvo mora „stati in obstati“, v počastitev naših prednikov! Za Slovenijo!

Slovenski premier Janez Janša naj bi, po pisanju FAZ, v zadnjih dneh večkrat poudaril, da vidi slovensko vlado predvsem v vlogi „poštenega posrednika“, saj naj pri svojih odločitvah ne bi bila posebej vezana na nobeno članico unije. S tem sicer zgolj izpostavlja tradicionalno vlogo vsake predsedujoče države EU, a Janša naj bi se po pisanju nemškega časnika tega

Kolegij je na ponedeljkovi seji tudi sklenil, da bo o morebitnih spremembah v delovnih telesih zaradi izstopov treh poslancev iz poslanske skupine SNS odločil na petkovem kolegiju. Kujkati je sicer na kolegiju povedal, da sta ga tako Peče kot predsednik SNS Zmago Jelinčič obvestila, da se strinjata s predlogom, da nekdanji poslanci SNS ohranijo zdajšnja mesta v delovnih telesih. Ker temu ni nasprotoval noben član kolegija, naj bi bila odločitev o tem na petkovem kolegiju le še formalnost.

(Drago K. Ocvirk, v Družini)

EU se tako vprašanju neposredno vezanih na uspešno potrditev pogodbe ne bo lotevala, slovensko predsedstvo pa naj bi se zavedalo, da na ratifikacijo Lizbonske pogodbe, ki je sicer ena od njegovih prednostnih nalog, dejansko nima velikega vpliva in da bo do ključnih trenutkov prišlo v času francoskega predsedovanja. Francoski predsednik Nicolas Sarkozy tako že pripravlja teren za francosko šestmesečno vodenje povezave, saj je svojo vizijo Evrope podal skoraj

Slovenija si želi relativno dobre odnose s Srbijo izkoristiti tudi za približevanje Beograda uniji, pri čemer pa je pred slovenskim predsedstvom po pisanju FAZ še precej dela. Nekatere članice EU si namreč prizadevajo, da podpis sporazuma o stabilizaciji in pridružitvenju, načrtovan za konec januarja, ne bi bil vezan zgolj na ravnanje Srbije v zvezi s Kosovom, ampak tudi na polno sodelovanje z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije.

Posebnost katoliške osnovne šole je verski pouk kot obvezni predmet. Tudi sicer bo šola v znamenju krških vrednot in praks. Šolsko leto bodo začeli in zaključili z mašo, posebej bodo obeleževali tudi cerkvene praznike.

SPOMIN NA MUČENCA
LOJZETA GROZDETA 2

100-LETNICA ROJSTVA
ALEKSANDRA MAJHNA..... 3

NOVA ŠOLSKA KNJIGA JE
„ARGENTINSKI ŽIVŽAV“ 3

ODGOVOR NA NESRAMEN
NAPAD V DNEVNIKU VEČER. 4

65 LET MUČENIŠKE SMRTI

Vzornik Lojze Grozde

1. januarja 2008 je minilo petinšestdeset let od mučeniške smrt Božjega služabnika Lojzeta Grozdeteta.

Grozde se je rodil se je 27. maja leta 1923 v Gorenjih Vodalah, župnija Tržišče. Živel je v težkih časih druge svetovne vojne. Kot odličen dijak ljubljanskega marijanišča je bil tudi član Katoliške akcije. Med svojimi sovrstniki se je odlikoval kot marljiv dijak, predvsem pa je bil daleč naokoli poznan zaradi svojega doslednega in vzornega krščanskega življenja. Kot dejaven laik je s svojim zglednim načinom življenja, prežetim s Kristusovim duhom, pobožnostjo do božje matere Marije, vsakodnevno dokazoval kako je mogoče tudi kot laik živeti ideal svetosti v vsakdanjem življenju.

Ko se je za Božič leta 1942 odpravil iz Ljubljane domov na Dolenjsko, da bi v krogu družine obhajal božične praznike, so ga na Mirni ujeli partizani in ga pod krivo obtožbo mučili in ubili. Lojze Grozde je tudi v najhujšem trpljenju mučenja iz prezira do vere do konca ostal zvest temeljnim krščanskim idealom - odpuščanju in ljubezni do bližnjega. V tej ljubezni do Kristusa in Cerkve je komaj dvajsetleten daroval svoje življenje. Njegovo mučeno truplo, ki so ga kasneje našli v gozdu, so pokopali na pokopališču v Šentrupertu. Že takoj po smrti so se mu ljudje v molitvi priporočali kot mučencu za vero. Njegov grob na je postal kraj številnih romanj tako posameznikov kakor skupin.

Dolga leta po končani vojni se o njegovi smrti ni smelo govoriti na glas. Prvo biografijo o Grozdetu je napisal prof. dr. Anton Strle in je bila prevedena v več svetovnih jezikov. Sluh o Grozdetovi svetosti in mučeništvu se je tako razširil praktično povsod po svetu kjer živijo Slovenci.

Leta 1992 se je pričel škofijski postopek za njegovo beatifikacijo, to je da bi ga razglasili za blaženega in svetnika. Ta postopek se je uspešno zaključil leta 2003, ko

je bila vsa zbrana dokumentacija t.i. „Positio“, ki govori o njegovi mučeniški smrti, izročena vatikanski Kongregaciji za zadeve svetnikov v Rimu, kjer sedaj čaka dokončne obravnave in potrditve s strani Svetega sedeža. Cerkve v Sloveniji želi Grozdeteta naši krščanski mladini predstaviti kot ideal zglednega krščanskega življenja, zaradi njegove popolne predanosti Kristusu in Cerkvi. Njegova mučeniška smrt iz prezira do vere naj tudi pred vesoljno Cerkvijo pokaže na zvestobo krščanskim idealom, ki so jo ljudje na našem prostoru, pogumno izpovedovali tudi v najhujših trenutkih življenja slovenskega naroda.

Upamo in molimo, da bi ta zvesti sin katoliške Cerkve bil pred vesoljno Cerkvijo čim prej priznan kot mučenec in dosegel čast oltarja.

Ob 65. letnici njegove mučeniške smrti Božjega je v župnijski cerkvi v Šentrupertu na Dolenjskem bilo v nedeljo popoldne, 6. januarja 2008, somaševanje, nato pa še molitev na župnijskem pokopališču, kjer je Grozde pokopan.

Ob novomeškem škofu msgr. Andreju Glavanu, ki je somaševanje vodil, se je zbralo okrog dvajset duhovnikov, med njimi salezijanski inšpektor dr. Alojzij Slavko Snoj, postulator mag. Igor Luzar in vicepostulator msgr. Franci Vrhunc. Domači župnik je na začetku vse pozdravil ter izrazil upanje, da bomo Grozdeteta kmalu smeli častiti na oltarju. Škof Glavan pa je v homiliji orisal Grozdetov lik pričevalca in mučenca

Pri maši je prepeval domači župnijski pevski zbor. Ob sklepu so vsi zmolili tudi molitev za beatifikacijo Božjega služabnika Alojzija Grozdeteta, po maši pa so se verniki skupaj z duhovniki in škofom napotili na pokopališče, kjer je škof Glavan na grob položil cvetje in prižgal svečo, vsi skupaj pa so se priporočili mučencu Lojzetu Grozdetu in Bogu.

VTISI IZ SLOVENIJE

ARGENTINCI V SLOVENIJI

Miklavž in božičnica

Čeprav sv. Miklavž obišče najbolj skrite kottičke Slovenije in je za božič nešteto pevskih nastopov po cerkvah in kulturnih domih, so si priseljeni rojaki iz sveta zaželeli skupaj pričakati svetnikov obisk ali pa zapeti božične pesmi, ki so se jih kdaj naučili ali slišali.

Izseljensko društvo Slovenija v svetu je tem željam poskusilo ugoditi, zato je v soboto, 1. decembra pripravilo Miklavžev sprejem v dvorani Zavoda sv. Stanislava v Šentvidu. Kar lepo število družin se je zbralo in pričakalo svetnikov obisk, ki je prišel v spremstvu angelčkov in nepogrešljivih parkljev. Vsak je užival po svoje, tudi potem, ko je bilo prireditve konec in so se navzoči ustavili ob pecivu in pijači ter se razgovorili.

Pobuda za božičnico pa je prišla skoraj mimogrede. Pri novembrski argentinski maši je bila javno izrečena in je hitro prerasla v konkreten načrt. Navdušena koordinatorka projekta je bila Nani Šušteršič Rezelj, pevsko plat pa je prevzel dirigent Fernando Mejías. Janez Cerar CM je dal na razpolago dvorano v Študentskem domu Vincencij, za kar smo mu nadvse hvaležni, saj smo na ta način ob nedeljah popoldne lahko vadili. Najprej je vadal otroški zbor štiri folklorne božične pesmi, odrasli pa so se posvetili učenju treh del Ariela Ramíreza iz opusa Navidad nuestra: La peregrinación, El nacimiento in Los Reyes Magos. Spremljava ni mogla manjkati, predvsem kitare, boben in drugi folklorni ritmični pripomočki.

Kljub dobri volji pevcev in naporov dirigenta, da bi stvar speljali čim boljše, so bile potrebne nekatere poenostavitve, a dali smo si duška, da smo ta dela zapeli. Solistične vloške sta odpela Bogdan Magister in sam Fernando. Pohvaliti je treba pevce, ker so na vse vaje redno hodili, pa tudi dirigenta, ki je iz skupine ljudi, ki jim je všeč petje, izoblikoval pevsko skupino, zbor in to v zelo kratkem času.

Običajno je argentinska maša vsako tretjo nedeljo v mesecu v župni cerkvi Šentjakoba ob Savi, a takrat še ni možno peti božičnih pesmi. Tudi mašnika Tonija Burje CM ne bi bilo, ki je šel na pastoralno potovanje v Kanado, zato je bila predstavljena na zadnjo nedeljo, 30. decembra. Božičnice je bil vesel tudi sedanji šentjakovski župnik Vlado Bizant in na njegovo pobudo je bila božičnica nastavljena ob koncu njihove običajne nedeljske maše in pred argentinsko.

sko. Istočasno pa je bila to priložnost, da smo se tako župniku kot župniji zahvalili za to možnost, da se lahko enkrat na mesec zbiramo v njihovi cerkvi.

Prepevanja argentinskih božičnih pesmi se je udeležilo lepo število faranov, predvsem pa - seveda - preseljencev iz Argentine. Ker je mašnik Toni podaljšal svoje potovanje, nam je spet priskočil na pomoč prijatelj Janez in daroval mašo po argentinsko. Tudi med njo smo ob spremljavi običajne skupine pevcev prepeli nekaj argentinskih božičnih.

Po maši je kljub mrazu bilo vsem toplo pri srcu. Zadovoljni s tem, da smo peli, se večkrat videvali in tudi drugim posredovali svoje znanje, smo si izmenjali voščila za božič, pa tudi že za novo leto, ki je bilo pred nami. Nekateri pa so še ostali in imeli skupno kosilo v veroučnih prostorih, da so podaljšali lepo nedeljsko, božično, prijateljsko vzdušje.

GB

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Vročina zadnje tedne hudo pritiska, vzporedno pa pojenja politično delovanje. Ne da bi se ustavilo - to je nemogoče. Deluje pač v omejenem krogu tistih, ki si niso vzeli počitnic.

Na vrsti je dialog. Zaplet in spopad med avtonomno vlado prestolnega mesta in sindikatom občinskih uslužbencev se je končal prav tako hitro in nepričakovano, kot se je začel. Takoj po prvi stavki in pred izvedbo druge, že napovedane za 72 ur, je vodstvo sindikata pristalo na pogajanja, ukinilo vse uporne akcije in napovedalo „sodelovanje“. Kaj so sklenili? V bistvu, da bodo pregledali vse uslužbence in za vsakega ugotovili, če res dela in če je njegovo delo potrebno in uspešno. Zakaj je tako hitro nastopil red in mir? Na eni in drugi strani bojne črte se zavedajo, da spopad obema škodi. Predvsem pa sindikalno vodstvo dobro ve, da je mnogo korupcije in primerov izrabljanja, in da nima smisla to braniti, če je vodstvo mesta pripravljeno spoštovati tiste, ki delajo po vseh pravilih. Vodja vlade pa tudi ve, da bi ga nenehno spopad zelo onemogočil, in da lahko prve cilje mirno doseže po poti dialoga. Celoten dogodek pa je izzvenel kot uspeh za Macrija, ker tudi ni obnovil pogodbe tistim polemičnim 2000 uslužbencem in dosegel, da je mestni parlament odobril njegov predlog intervencije ustanove socialnega skrbstva občinskih uslužbencev.

Pot spopada. Zanimivo ob tem je, da je sindikat državnih uslužbencev (ATE) v podporo občinskih delavcev stavko napovedal in jo potem tudi izpeljal, kljub nasprotnemu stališču občinskega sindikata. Ko so eni že sedeli za mizo dialoga, so drugi trmasto protestirali po ulicah. Pač različno gledanje na to, kako najboljšje reševati probleme. Je pa za tem mestna vlada objavila vrsto primerov korupcije preštevilnih uslužbencev. Plačo so prejeli še uradniki, ki niti ne živijo več v Argentini. Drugi so se že upokojili in prejemale pokojnino, a ker jih ni „nihče odpisal“, še naprej vlečejo tudi plačo. Ko je novo vodstvo nenapovedano prišlo v nek urad, je bil od desetih uslužbencev samo en na svojem mestu; o ostalih devetih ni bilo ne duha ne sluha (kot v svetopisemski zgodbi). V drugem uradu je od štirih izmenoma prihajal samo eden, ker je bil „za vse štiri samo en računalnik“. In še bi lahko dopolnjevali to sliko korupcije argentinskega javnega uradništva. Vsa čast Macriju, da si je upal dregniti v to sršenje gnezdo. Je pa tudi edini način, da se napravi vsaj nekaj reda.

Macri dobro ve, da če mu uspe vzpostaviti red in uspešno vodstvo v prestolnem mestu, se mu na široko odprejo vrata do možne predsedniške kandidature, kar je njegov končni cilj.

Prijatelji, zavezniki, nasprotniki. Je pa ta dogodek okoli prestolnega mesta pokazal še drugo plat zvonca. Po eni strani se Macri vedno bolj kaže kot vodja opozicije sedanji vladi. Po drugi strani pa so zanimive povezave, ki jih dosega. Ker nima lastne večine v mestnem parlamentu, je izposloval podporo skupine, ki jo vodi Elisa Carrio in s temi glasovi dosegel potrditev osnutka. Ta povezava pa ni naletela na odpor v občinskem sindikatu, temveč v zvezni vladi. Niso se spravili na Macrija, ampak na gospo Lilito in to z najhujšimi oznakami, ki jih dovoljuje nižja stopnja kulture. Ker jim je doslej na vsedrjavni ravni uspela politika „deli in vladaj“, in jim prinašala največje obresti, jim je trn v peti vsako združevanje opozicije. Delno zaradi današnjega položaja, še več pa z vidika prihodnosti. Vsi že mislijo na leto 2011.

Po stari poti. Druga vroča točka tega poletja pa so cene goriv. To ni nov problem, saj se je s silo pojavil že sredi preteklega leta. Kljub temu, da je vlada trdila, da ni povišice, in jih resnično tudi ni dovolila, so cene nafte in gasoilu nenehno raste. Začelo se je s pomanjkanjem predvsem „težkih“ goriv, ki jih uporabljajo kmetijski stroji. Za pomanjkanjem je kmalu bilo dovolj goriva - a za višjo ceno. Ti dogodki so se nenehno ponavljali in cene gorivom so v teku lanskega leta zrasle kar za 30 odstotkov. Ko je v prvih letošnjih dneh kazalo, da se bo ta razvoj nadaljeval, je posegla vlada. Državni tajnik za trgovino, Guillermo Moreno, ki je propadel v boju s proizvajalci mleka, se je hotel oddolžiti s petrolejskimi družbami. Ko je znova začelo primanjkovati goriv, je enostavno prepovedal izvoz petroleja, dokler se notranja ponudba ne uredi in cene ne padejo 15 odstotkov. Prišlo je do pogajanja in dogovora s petrolejci, ki so pristali na vladne zahteve. Ostaja pa še vprašanje, ali bo stvarnost odgovarjala dogovorom. S tem imamo namreč v Argentini slabe izkušnje.

Se bo vrnil? Gotovo je mnoge presenetila novica dejstvo, da se bo v vlado gospe Cristine vrnil znani piketerski vodja Luis D'Elia. Odpravilo ga je njegovo zagovarjanje Irana in nasprotovanje judovske skupnosti. Bo cena za delni mir na cestah močnejša kot pritisk Judov? Po počitnicah bomo verjetno že lahko zapisali odgovor.

SLOVENCİ V ARGENTINI

60 LET USTANOVITVE

Društvo Slovencev - Zedinjena Slovenija

Po končani drugi svetovni vojni je mnogo Slovencev moralo zapustiti domača tla. Po letih begunskih taborišč je krmilo številnim izmed njih kazalo južno poloblo. Tako je Argentina za velik del slovenskih beguncev postala dežela, kjer so se naselili in od tedaj naprej skrbeli za vsakdanji kruh.

Prvi rojaki so prihajali že leta 1947. Takoj so začeli premišljevali o usodi in delu novonastale skupnosti in načrtovati neko organizacijo, ki naj bi družila Slovence, ki so se zaradi političnih razlogov morali naseliti v nepoznani deželi, a so imeli iste verske in narodne vrednote ter v duši globoko utrjen čut do domovine.

V Zborniku Zedinjene Slovenije je, med drugimi, opisan pomemben zgodovinski dan, v katerem je slovenska povojna družina v Argentini našla svojo oporo.

Dne 25. januarja leta 1948 se je v dvorani župnije sv. Julije zbralo 110 novih vseljencev na občni zbor, ki ga je pričel predsednik pripravljalnega odbora Kluba slovenskih beguncev Janez Hladnik. G. Hladnik je pozval navzoče „naj si postavi temelje organizacije ter požrtvovalno vsi pri tem sodelujejo, kar bo gotovo v skupno korist vsem slovenskim beguncem“.

Po njegovih besedah so bili izvoljeni v vodstvo občnega zbora Ladislav Lenček CM kot predsednik, Tone Skubic in inž. Avgust Vivod pa kot zapisnikarja. Nato so poročali člani pripravljalnega odbora. Ta odbor je predložil ustanovnemu občnemu

zboru v potrditev pravila, ki jih je bil predhodno sestavil. Po kratki debati so bila sprejeta Pravila, a ni bilo sprejeto predlagano ime „Društvo Slovenija“ temveč se je večina odločila za naziv „Društvo Slovencev“.

Nameni novoustanovljenega društva so bili v Pravilih takole določeni: Nuditi gospodarsko in moralno oporo; Zastopati koristi članov; Združevati vse slovenske begunce v Argentini; Pomagati slovenskim beguncem pri vselitvi; Gojiti verske, kulturne in nacionalne vrednote.

Tako je bilo ustanovljeno Društvo, ki je leta kasneje spremenilo ime v Zedinjeno Slovenijo, a tistih pet namenov je še naprej ostalo kot temelj, na katerem letos praznujemo že 60 let delovanja.

Javna zahvala je bila tedaj izrečena Janezu Hladniku, ki je bil zaradi svoje skrbi in požrtvovalnosti imenovan za častnega predsednika Društva Slovencev.

Sledile so volitve, ki so določile, kako se bo sestavil prvi odbor:

predsednik, Miloš Stare; 1. podpredsednik, inž. Albin Mozetič; 2. podpredsednik, Jože Albreht; tajnik, Tone Skubic; blagajnik, Lado Lenček CM; gospodar, inž. Avgust Vivod. Odborniki: dr. Bojan Ribnikar, inž. Jože Brodnik, Stanko Škrabec in Marija Petelin. Nadzorni odbor: dr. Vinko Zorc, dr. Milan Komar in dr. Janez Janež. Razsodišče: dr. Franc Mihelič.

Novo izvoljeni in prvi predsednik Miloš Stare je dejal prisotnim, naj posvetijo svoje moči, da bo novoustanovljeno društvo uspešno delovalo v prid slovenskih beguncev, ki so še v Evropi in vseh tistih, ki se bodo naselili v Argentino.

A dneva še ni bilo konec. Župnik sv. Julije, g. Figallo je izročil Staretu ključke posojenih prostorov, na ulici Víctor Martíneza 50, in tako je Društvo dobilo začasni sedež, ki je kmalu bil za vse Slovence v Argentini poznan kot „Martinc“.

Del prvega odbora Društva Slovencev

NOVE KNJIGE

Argentinski živžav

Izid nove slovenske knjige v zdomstvu je vedno velik praznik, posebno, če je knjiga namenjena otrokom, da jim pomaga pri njihovem spoznavanju in gojenju jezika njihovih dedov. Tak je primer te, ki nosi naslov „Argentinski živžav“.

Za uvod je potrebno nekaj zgodovine. Ko so se v letih 1948/1950 začenjali naši osnovnošolski tečaji, je bila gotovo ena prvih skrbi, kako šolarjem preskrbeti tako potrebno učno gradivo, predvsem knjige. S tem vprašanjem se je naša skupnost ukvarjala vsa leta svojega obstoja. Že leta 1951 je v Buenos Airesu, v založbi Svobodne Slovenija izšla prva šolska knjiga, „Naša beseda“, izpod peresa Martina Mizerita in Aleksandra Majhna. Sledili so ji razni učni zvezki, za posamezne razrede, ki so skoraj do sedanjosti, v ponovnih izdajah, služili kot uspešen učni pripomoček učencem in učiteljem. Založbo in tisk teh je že prevzelo naše krovno Društvo Slovencev - Zedinjena Slovenija.

Ko je z leti pošla omenjena prva knjige, se je pokazala potreba po novi, bolj prilagojeni časom, ko je v šolske tečaje začel stopati drugi rod otrok naše skupnosti. Za delo so prijeli naši učitelji, in tako je leta 1968 zagledala dan knjiga „Zdomski živžav“, „berilo za 3. in 4. razred slovenskih osnovnih šol v zdomstvu“. Tej je leta 1975 sledilo že berilo „Slovenski svet“, namenjeno višjim razredom.

OBLETNICA

100 let rojstva Aleksandra Majhna

Ko se danes kot osebe in skupnost ponasamo z uspehi našega dopolnilnega šolskega sistema je pravično, da se spomnimo tistih, ki so mu postavili temelje in ga začeli graditi. Med njimi je gotovo izstopal nadzornik Aleksander Majhen, čigar stoletnice rojstva se letos spominjamo.

Rodil se je 15. januarja 1908 leta v Sp. Voličini pri Št. Rupertu na Štajerskem, kjer je bil njegov oče šolski upravitelj. Ljudsko šolo je obiskoval v domačem kraju, klasično gimnazijo ter državno moško učiteljsko pa v Mariboru, kjer je leta 1925 maturiral.

Jeseni istega leta je nastopil svoje prvo učiteljsko mesto pri Sv. Miklavžu pri Ormožu. Tu se je leta 1933 tudi poročil z učiteljico Ivo Gabrenja. V srečnem zakonu sta se jima rodila otroka hčerka Aleksandra ter sin Ivo. Pod Živkovičevim režimom je bil jubilarnt za nekaj časa prestavljen v Črnomelj, od koder se je pa zopet vrnil k Sv. Miklavžu. Leta 1937 je bil imenovan za upravitelja deške ljudske šole v Ptuj. To mesto je zavzemal vse do napada nacistov na Jugoslavijo. Ti so ga po zasedbi Ptuja zaprli ter po šesttedenskem zaporu izgnali v tedanjo Ljubljansko provinco, kjer je dobil mesto učitelja najprej v Starem trgu pri Ložu, pozneje pa na Uncu pri Rakeku.

Kot odločile protikomunist se je Aleksander Majhen leta 1945 s tisoče drugimi begunci umaknil na Koroško. Že v Vetrinju mu je Marko Kranjc, član Narodnega odbora naročil, naj misli na organizacijo ljudskošolskega pouka za slovenske begunske otroke. G. Majhen se je te naloge takoj lotil ter je bil vsa begunska leta vnet sodelavec g. ravnatelju Marku Bajuku, ki ga je narodni odbor tudi že 1945 leta imenoval za prosvetnega načelnika, ki ima na skrbi vse šolstvo za slovensko mladino v begunskih taboriščih v Avstriji. G. Majhen je ljudsko šolo organiziral že v Vetrinju, nato pa tudi v Peggezu pri Lienzu.

S kakimi težavami je bilo združeno organiziranje in vzdrževanje šolstva po taboriščih ve samo tisti, ki je živel v taborišču in ki je imel tudi šoloobvezne otroke. Toda idealizem in odločna volja sta premagala vse težave in ovire. Poleg g. ravnatelja Bajuka in ostalih slovenskih učnih moči, je brez dvoma tudi velika zasluga g. Majhna, da je ljudskošolska mladina v begunskih taboriščih v Vetrinju in Pegge-

zu imela nemoten šolski pouk.

G. Majhen pa ni vodil samo ljudske šole, ampak je predaval tudi na gospodinski poklicni šoli ter na obrtnonadaljevalni šoli. Skrbel je tudi za učiteljski naraščaj s tem, da je učiteljske kandidate pripravljajal za izpite na begunski klasični gimnaziji. Pod njegovim nadzorstvom so bili tudi otroški vrtci v že omenjenih taboriščih.

Leta 1948 (25. 10.) je jubilarnt postal nadzornik nad slovenskim begunskim šolstvom v Avstriji. To službo je vršil vse do odhoda v Argentino.

V Argentini je bil g. Majhen nekaj časa v službi pri Društvu Slovencev, nato pa je dobil uradniško zaposlitev v tekstilnem podjetju. Od vsega začetka je vodil delo za organizacijo slovenskih tečajev v vseh večjih slovenskih naseljih na področju Vel. Buenos Airesa. Bilo je to izredno požrtvovalno delo, bistvene važnosti za vse nadaljnje uspehe na področju slovenskega šolstva v Argentini. Skupno z Martinom Mizeritom je za slovenske emigrantske šolarje pripravil lepo knjigo Naša beseda, ki je že leta 1951 izšla v založbi Svobodne Slovenije. Pri tedanjem Društvu Slovencev je postal mladinski referent in imel na skrbi celotno delovanje slovenskih šolskih tečajev v Argentini. Vestno je vršil tudi delo nadzornika in obiskoval vzgojne skupnosti po vsem Velikem Buenos Airesu.

Majhen pa je bil tudi sicer aktiven član skupnosti. Več let je bil odbornik in podpredsednik pri Zedinjeni Sloveniji. Sodeloval pa je tudi pri cerkvenih organizacijah in ustanovah. Bil je dolgo časa v odboru za Slovensko hišo in do smrti odbornik hranilne ustanove Čebelica. Bil je tudi ustanovni član Slovenske Pristave.

Smrt ga je prezgodaj presenetila sredi poklicnega in skupnostnega dela. Umril je 17. septembra 1977 in bil pokopan ob žaloivanju vse skupnosti.

Ob stoletnici se želimo pokloniti njegovemu spominu in hvaležno predstaviti njegov lik tudi sedanjim učiteljem in javnim delavcem. Naj nam ostane njegov vzor požrtvovalnega javnega delavca, srčno plemenitega, socialno čutečega in vedno ljubeznivega človeka. Predvsem pa vzor njegove ljubezni do slovenskih in krščanskih vrednot, ki jih je s tako požrtvovalnostjo, tako v Sloveniji kot v svetu, nudil slovenski mladini.

Danes naše tečaje obiskuje tretji in že četrti rod argentinskih Slovencev (ali slovenskih Argentinec?). Pred sedmimi leti smo opazili kako pohajajo izvodi „živžava“. V oči je padlo tudi dejstvo, da je knjiga tako po vsebini kot po obliki zastarela. Naši otroci niso „zdomci“ in Slovenija ni neka daljna, nedosegljiva dežela, temveč samostojna država, ki nam je blizu in nam pomaga pri ohranjanju narodnih vrednot. Porodila se je torej ideja novega, „argentinskega živžava“. Potreba se je pokazala toliko večja, ko v naših tečajih za pouk uporabljamo kar nekaj učnih knjig iz Slovenije, glede „berila“, ki je za vzgojo bistveno potrebno, pa nismo našli primerne.

Posebna ekipa naših požrtvovalnih učiteljev se je spravila na delo. Kar nekaj srečanj, sestankov, napora in tudi neprespanih noči je bilo treba, da je bilo gradivo dovršeno. Zedinjena Slovenija je prevzela založniško skrb. Urad Republike Slovenije za Slovence po svetu je finančno priskočil na pomoč. Svoje so dodali tudi tukajšnji dobrotniki.

Danes je pred nami ta novi živžav. Namenjen je šolarjem 4. in 5. razreda slovenskih tečajev v Argentini. Vsebuje mnogo starega (večnega) gradiva in dovolj novega, posodobljenega. Govori nam o „žgolenju ptičkov z DVEMA KLJUNČKOMA. Z enim pojejo kot ves argentinski svet okrog njih, z drugim pa bi radi znali melodije, ki jih žgoliijo njihovi prijateljski v deželi pod Triglavom ...“

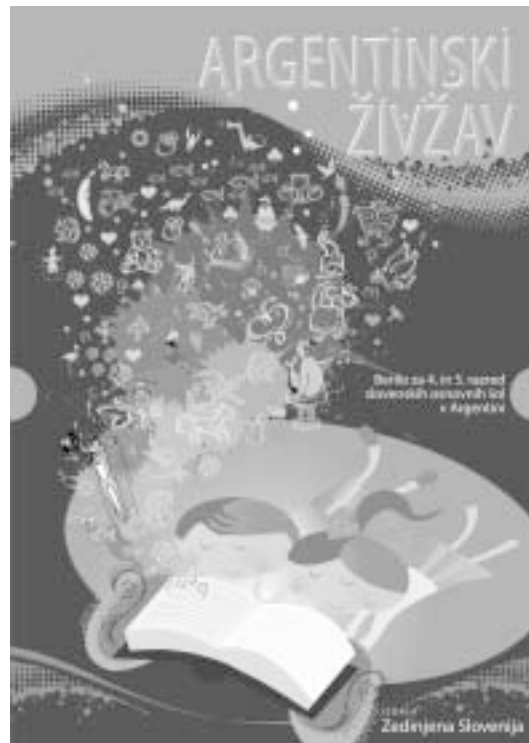
Vsebuje mnogo bogatega gradiva. O Sloveniji in o naši skupnosti v Argentini. Opisuje stare običaje, ki smo jih ohranili, in nove, ki smo jih vpeljali. Prisotno je domotožje naših dedkov in babic. Beremo o naših pesnikih in

pisateljnih. Če bodo otroci res odprli oči in srce tej knjigi, bo namen zagotovljen.

Knjiga je tiskana v barvah, prijetna za pogled in bogata po vsebini. Priredila in pripravila je gradivo komisija šolskega odseka Zedinjene Slovenije: Ani Klemen, Marjeta Debeljak Vombergar, Marjana Kovač Batagelj, Danica Malovrh, Ivana Tekavec in sodelavci. Lektoriranje je opravil šolski odsek Z. S. Oblikovanje in ilustracije so delo Erike Indihar. Za grafično koordinacijo pa je poskrbel Tone Mizerit, tisk pa je tiskarne Vilko.

Gotovo se bomo v prihodnje še vrnili k tej knjigi. Za danes naj izrazimo le še željo (in upanje), da bi jo še dolgo, dolgo let pridno uporabljal naš argentinski živžav.

-e. -f.

Takó ne!

Mariborsko časopisno založniško podjetje, je v dnevniku „Večer“ priobčilo, 21. septembra lanskega leta, skrajno strupene misli, namenjene slovenskim protikomunistom, zlasti zdomskim, ki jih je napisala Tihomila Dobravc.

Dobravčeva začenja svoj napad z vprašalnim stavkom: „Kje v Evropi so žrtve vojnega nasilja medvojni kolaboranti?“. Po mednarodnem pravu je sodelovanje z okupatorjem potrebno nujno v kolikor to služi v korist okupiranega naroda. V okupirani Franciji je tako storil maršal Petain (junak v Verdunu leta 1916). Na Angleških otokih v rokavskem prelivu, ki so jih zasedli Nemci v II. svetovni vojni, so odgovorni otočani sodelovali z nemško okupacijsko oblastjo do take mere, da jih je angleška vlada pohvalila in odlikovala. Podobno so ravnali Danci, a jih zaradi njih „sodelovanja“ s tujim okupatorjem ni nihče zmerjal s kolaboranti „kvizlingi“.

Prav tako so ravnali med italijansko okupacijo: ban Marko Natlačen, škof Gregorij Rožman in gen. Leon Rupnik, v takozvani ljubljanski pokrajini. Njih sodelovanje je manjšalo trpljenje Slovencev, zlasti še zato, ker je K.P.S. (Komunistična partija Slovenije), ne meneč se za nedolžne žrtve Slovencev, zanetila revolucijo pod krinko Osvobodilne Fronte, to je, oboroženih partizanov, ki so nasilno nastopali nad nezaščitenim kmetijskim prebivalstvom, zlasti na Dolenjskem in Notranjskem. Prihajali so ponoči ropati naše kmetije, odganjali na silo v gozdove kmete, njih sinove in hčere, češ, da so izdajalci in jih, po nepopisnih mukah, pobijali, kot da bi bili nagnusen mrčes.

Brezobzirno so izzivali okupatorja, tako Italijane kot Nemce vedoč, da bo tisto izzivanje povzročilo streljanje nedolžnih talcev, kakor tudi internacijo v zloglasnih italijanskih in nemških koncentracijskih taboriščih. V Ljubljani pa je VOS morila zavedene in vidne slovenske osebnosti vpričo Italijanov, ki so dopuščali pobeg atentatorjev.

Špričo partizanske agresije so na podeželju nastale vaše straže, ki so čuvala slovenska življenja in imetja. Po italijanski kapitulaciji septembra '43, pa so bili ustanovljeni slovenski domobranci, ki so se, pod čisto slovensko zastavo, uspešno borili s partizani. Njih poveljevalni jezik je bil slovenski. En sam slovenski domobranec se ni bojeval na tujih frontah ampak le doma. Tako to potrjuje ena izmed domobranskih pesmi: „Za slovensko domačijo, za naš dragi dom in rod“. Njih vodilo se je glasilo: „Bog, narod, domovina!“ To pomeni boj za najvišje in najdražje vrednote njegove bitnosti. Torej ni nobenega izdajstva nad našim narodom, ki ga Dobravčeva v „Večeru“ zlobno nalaga na ramena pokončnih in pobitih slovenskih domobrancev leta '45.

Očita nam Dobravčeva, da smo slovenski zdomci vzgajali naše otroke „v smrtnem sovraštvu do svobodne države Jugoslavije“. Ne! V sovraštvu se nismo izziviljali, ker smo se morali posvečati organiziranju naše slovenske skupnosti. Trditev Dobravčeve, da je bila Titova Jugoslavija svobodna država ni resnična. Bila je totalitarna-suženjska, ki je po že končani vojni pomorila na deset tisoče ljudi brez sodnega postopka, ostale pa zaslužnili.

Slovenski zdomci v Argentini smo in še vzgajamo naše otroke že tretjega rodu v ljubezni do starih in prastarih staršev. Učimo jih v naših osnovnih šolah: govoriti, brati, pisati, moliti in peti slovensko. V srednješolskem tečaju, ki nosi ime ravnatelja Marka Bajuka (očeta prof. Božidarja Bajuka, katerega Dobravčeva prikazuje bralcem „Večera“ kot preganjalca naprednih sokolskih študentov na Mariborski klasični gimnaziji), pa učimo slovensko leposlovje, zemljepis, zgodovino, itd. Vse to dolgoletno delo za slovenstvo in njegovo kulturo so nekateri, čeprav nam politično nasprotni, imenovali „argentinski čudeži“.

Hudo se Dobravčeva razburja glede ŽŽVN (Zakona o žrtvah vojnega nasilja), češ, da Slovenija ni „sod brez dna“. Sprašuje se, le kje bo vzela denar, da bo plačevala odškodnino medvojnimi kolaborantom okupatorjev. Po mnenju Dobravčeve, bo pač vzela drugod: partizanom, borcem NOB. Trdi Dobravčeva, da država z 12 do 13 milijoni (?) subvencionira NSZ (Novo slovensko zavezo). Le kje je Dobravčeva pobrala to raco?

Dobravčeva očitno pogreša avnojsko Jugoslavijo, v kateri so tedanji oblastniki izvensodno odločali komu odvzeti premoženje in celo življenje. Prav sedaj se v okolici Maribora odkrivajo množična grobišča po vojni pobitih oseb. Dobravčeva ima precej selektiven spomin. Nič se ne spominja navdušenih dobrodošlic, ki so jih slovenski komunisti, izrekli Hitlerjevi vojski, ko je ta bliskovito porazila „ta nestvor“ kot je imenoval kraljevino Jugoslavijo vrhunski slovenski boljševik Boris Kidrič. Mar tisto početje slovenskih komunistov in njihovih navijačev ni bilo očitno izdajstvo, tedaj naše skupne domovine Jugoslavije?

Pozablja Dobravčeva, da smo Slovenci postali svobodni ljudje šele po nastanku naše samostojne države Slovenije, ki kljub oviram, katerih ni malo, hoče postati pravna država, v kateri bomo vsi državljani pred zakonom enaki. To velja tudi za nas zdomce in naše potomce. Upam, da bo to dejstvo Tihomila Dobravc razumela in svoje sovraštvo nadomestila z ljubeznijo in pravim razumom, s čimer bo mirno sožitje slovenskih državljanov edino mogoče!

Nace Frančič

**G. JOŽE
RAZMIŠLJA**

Povezanost

Na mizi v slovenskem Domu gledam božična voščila in vse dobre želje na novo leto iz mnogih naših slovenskih Domov in organizacij slovenskega življenja v Argentini.

Vse to nam kaže velike potrebe in koristi, ki jih vsi imamo od naše medsebojne povezave. Ta povezanost prihaja v javnost ob velikih praznikih, a je vedno izredno dejavna.

Vsi priznamo in vemo, da potrebujemo drug drugega. Vedno in povsod. Do izraza prihaja to že v vsaki družini in njeni člani naj se tega dobro zavedajo. In isto se zgodi v vseh ostalih skupnostih in Domovih, pa tudi med njimi.

Vedno nam je ta povezanost zelo koristila in veliko lažje smo prenašali osebne, pa tudi skupne težave in trpljenje, zapostavljenost in samoto.

Odveč je vprašanje, kaj nas povezuje. Vsakdo si lahko sam odgovori in bo našel svojega bližnjega, ki isto čuti in potrebuje.

Ne bežimo v samotarnost, ne obračajmo hrbta poveza-vi in skupnosti. Tudi če ta ni popolna, kar gotovo ni, a je boljša kot če je ne bi bilo. Vsakdo naj ji da od sebe vse, kar najboljšega ima in od nje bo prejemal vse potrebno ob svojem času.

Kar sejemo, to bomo tudi poželi. Oseba in njene sposobnosti so več kot denar. In te imamo vsi. Zato delajmo za vse in vsi bodimo vsem na razpolago. Še močnejše se povežimo med nami in vsi bomo imeli koristi od vseh.

Domovi naj se med seboj dopolnjujejo in si delo izmenjavajo. Medsebojni obiski posameznih članov Domov naj bodo čim bolj pogosti.

Tudi mladina naj skrbi za isto, posnema naj druge in jim daje zgled.

Taborjenje z dobrim in odgovornim vodstvom, nam veliko pove, služi za nas obstoj v bodočnosti in za medsebojno spoznavanje in nam daje še upanje za prihodnost.

Dela nam v letu 2008 ne bo manjkalo.

HODIL PO ZEMLJI SEM NAŠI...

Naprej po južni Štajerski II

Rimske Toplice: Če nadaljujemo smer proti vzhodu, pridemo do Rimskih toplic, naselje ki leži pod hribom Kopitnikom - 914 m. Tu izvira radioaktivna termalna voda (37.5 °C), zato se je tu razvilo zdravilišče za revmo, išias in presnovne težave. Poslopja obdaja velik in lepo urejen park. Vrelci so privabljali obiskovalce že od 15. stoletja naprej. Tu so tudi našli sledove rimske naselitve. Prva kopališča so pa zgradili v drugi polovici 18. stoletja.

V bližini je kraj **Senožete** z rojstno hišo Antona Aškerc (1856-1912; duhovnik, pesnik, v glavnem je pisal epske pesnitve).

Malo severneje od toplic leži mesto **Laško** - 3700 prebivalcev. Začelo je nastajati pod gričem Hum. Razvoj so pospešile različne industrije: pivovarniška, usnjarska, tekstilna, lesna, in bližnja tovarna izolacijskega

materiala. Do nedavnega je deloval rudnik premoga. Važna so tudi trgovina in razne obrti. V bližini se je od srede 19. stoletja začelo razvijati zdravilišče, ob toplih vrelih, ki so jih uporabljali že Rimljani.

V okolici mesta so odkrili grobišča iz 800 let pred Kristusom. Naselje je prvič omenjeno 1147, trg je postal 1227 in župnija 1257. Pivovarstvo se je začelo okoli 1825. Leta 1849 je stekla mimo Južna železnica. Zadnje mesece 2. svetovne vojne so Zavezniki mesto večkrat bombardirali.

Na pobočju Huma stoji **Stari grad - Tabor**, sedaj prenovljen, v njem se vrše kulturne prireditve. Zanimiva zgradba je tudi Dvorec Laško, iz 1675, prenovljen 1845, sedaj so v njem upravne pisarne in muzejska zbirka. Mestna knjižnica je v baročnem dvorcu Štok, iz okoli 1500.

Obiska vreden je pivovarski muzej, ki je v sami pivovarni.

Izstopajoči umetnostni spomenik je pa župnijska cerkev sv. Martina, omenjena že 1269. Srednja ladja in zvonik sta še iz predromantike, pozneje so prizidali kor in stranski ladij, v baroku dve stranski kapeli. Glavni oltar je iz okoli 1760.

V bližini je **Šmihel** z romarsko cerkvijo sv. Mihaela, malo južneje pa **Marija Gradec**, z znano pozno gotško romarsko cerkvijo Device Marije, iz 1503. Freske iz 1526 so zelo bogate, slikane v slogu italijanske renesanse, kar je redkost v Sloveniji.

CELJE

Iz Laškega pa pojdemo naravnost proti severu in tako pridemo v tretje največje slovensko mesto - **Celje**, z 41.000 prebivalci, ki leži ob sotočju Voglajne in Savinje, na križišču cest proti Ljubljani, Mariboru, Velenju in Zasavju. Je gospodarsko, trgovsko, prometno, izobraževalno, kulturno in zdravstveno središče Savinjske kotline.

Po Savinji so do srede prejšnjega stoletja še splavljali les, na kar nas spominja kip Splavarja ob reki. Reka s svojimi pritoki je večkrat poplavljal mesto, dokler niso izpeljali regulacije. Zaradi industrije in posebnosti lege in klime, je Celje eno najbolj onesaženih mest v Sloveniji.

Prebivalstvo se je zaradi razvoja industrije v zadnjih 50 letih podvojilo, mesto pa razširilo in vključilo okoliška naselja. Zaradi kmečkega zaledja je posebno razvita živilska industrija. Važne so tudi tekstilna in kovinska ter proizvodnja gradbenega materiala. Seveda so v mestu tudi različne šole, bolnice in športni objekti. Tu potekajo tudi pevske, filmske in športne prireditve in prirejšajo sejme obrti, zlatarstva in igrač.

Najstarejša kulturna ustanova je

Pokrajinski muzej Celje - 1882 in Mohorjeva družba - 1927.

Najdbe pričajo da je bil ta okraj naseljen že v železni dobi - okoli 700 let pred Kristusom. V zadnjem stoletju pr. Kr. so Kelti tu kovali denar. Grki so to naselje poimenovali Keleia, ime so Rimljani, ki so se tu naselili 15 let pr. Kr. Ohranili kot Celeia. Mesto je bila važna rimska postojanka, zato naletimo na veliko predmetov in spomenikov iz te dobe - najlepši primerki so ohranjeni v Pokrajinskem muzeju. Rimljani so tu leta 283 usmrtili škofa sv. Maksimiljana. Mesto so Huni okoli leta 450 porušili.

V srednjem veku so na mestnih ostan-kih začeli graditi novo naselje, ki se kot Celje prvič omenja 1122. Po raznih fevdalcih so mesto prevzeli svobodni gospodje Žovneški, ki so bili 1341 povzdignjeni v Celjske grofe. Pod njimi je mesto vsestransko napredovalo. Grofi so si nabrali veliko bogastva in razširili svoja posestva daleč naokrog. Višek moči so dosegli pod Hermanom II (+ 1435). Izumrli so z 18. grofom, ko so Ulrika II leta 1456 umorili Ogrji v Beogradu.

Kot mesto je bilo Celje razglašeno 1451 in je dobilo posebne pravice. Po umoru Ulrika je mesto prišlo pod Habsburžane. Razvilo se je obrtništvo in trgovina. Močno obzidje ga je 1469 ubranilo pred Turki in leta 1515 pred upornimi kmeti, ki pa so zavzeli Zgornji grad.

Pod Avstrijo in povezano tudi z industrijskim razvojem se je v mestu povečalo nemško prebivalstvo. Nacionalna nestrpnost je med drugo svetovno vojno pripeljala do hudih zločinov nad slovenskim ljudstvom. Mlade so preseljevali v Nemčijo, starejše v Auschwitz, po zaporih so mučili in streljali talce. Malo pred koncem vojne so zavezniška letala mesto bombardirala, poškodovan je bil tudi Narodni dom.

Zbral in priredil Franci Markež

NOVICE IZ SLOVENIJE

ENA IN ENA JE VEČ KOT DVA

V Ljubljani se je odvila dvodnevna mednarodna konferenca Medkulturni dialog kot temeljna vrednota EZ, ki je prvi dogodek v okviru slovenskega predsedovanja EZ in uvod v slovesnosti ob začetku evropskega leta medkulturnega dialoga. Cankarjev dom so preplavili domači in tuji gostje, predvsem strokovnjaki na področjih, ki jih zaobjema konferenca: kultura in umetnost, izobraževanje in znanost, mediji in trajnostni ekonomski razvoj, seveda v kontekstu medkulturnega dialoga. Zanj je evropski komisar Jan Figel v uvodnem nagovoru dejal, "da ni vsota posameznih izjav - v njem je ena in ena vedno več kot dva".

REKORDNO LETO

Direktor Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (Umar) Boštjan Vasle je lansko leto ocenil za leto rekordnih rezultatov. "Slovenija je zabeležila najvišjo gospodarsko rast in rast zaposlenosti po osamosvojitvi, najvišjo rast investicij v zadnjih letih, spodbudne rezultate v predelovalnih dejavnostih, vendar pa po daljšem obdobju zniževanja tudi povišanje inflacije," je povedal.

UMIK IZ T-2

Mariborska nadškofija in metropolija je 28. decembra 2007 sprejela sklep o umiku svojega kapitalskega deleža iz telekomunikacijske družbe T-2. Pri tem ne razmišlja o prodaji tega deleža domačim konkurentom, ampak le drugim interesentom. Za umik se je odločila, ker T-2 ne more v kratkem času prenehati z oddajanjem erotično-pornografskih kabelskih kanalov.

VILA PODROŽNIK - PREDSEDNIŠKA PALAČA?

Urad predsednika republike je na vlado naslovil dopis, v katerem predlaga, da se do dokončne rešitve vprašanja predsednikove rezidence za te namene uporablja Vila Podrožnik. Tiskovni predstavnik vlade Valentin Hajdinjak pa je pojasnil, da bodo skupaj z uradom predsednika republike poiskali najprimernejšo rešitev.

JE TO KONEC REVIJE MAG?

Novi odgovorni urednik Maga Veso Stojanov je pojasnil, da so skupaj z njim v Mag prišli še štirje časnikarji Dela: Mateja Babič, ki bo njegova namestnica, Anuška Delič, Maja Megla in Gorazd Utenkar (s tem zabije klin med dosedanje Magove časnikarje, ki zagovarjajo sedanjo usmeritev revije). Po mnenju nekdanjega v.d. odgovornega urednika Silvestra Šurle pa bo z novimi časnikarji od Maga ostalo samo še ime. Stojanov je dejal, da je njegov edini namen širiti teme v slogu "splošnega informativnega tednika". Po njegovem je imel Mag premalo kadrov, zato so bile okrepitve nujen ukrep, novi časnikarji Maga pa se bodo ukvarjali tudi z notranjepolitičnimi temami.

PO SVETU

NOVA HRVAŠKA VLADA

Hrvaški parlament je potrdil novo vlado, ki jo bo tudi prihodnja štiri leta vodil premier in prvak HDZ-ja Ivo Sanader. V predstavitenem govoru je Sanader poudaril pomen enotnosti parlamentarnih strank glede strateških ciljev države in napovedal pospešitev pogajanj z Evropsko unijo. Izrecno se uvedbe ekološko-ribolovne cone v svojem govoru ni dotaknil, je pa dejal, da bodo vsa odprta vprašanja s sosedomi reševali v skladu z evropsko prakso.

VOLITVE V ZDA

Newyorška senatorka Hillary Clinton je na primarnih demokratskih strankarskih volitvah v New Hampshireu premagala senatorja iz Illinoisa Baracka Obamo. Pri republikancih je v skladu z napovedmi slavil senator iz Arizone John McCain.

SRBIJA NE ŽELI OPAZOVALCEV

Srbska volilna komisija je ameriškim in britanskim opazovalcem prepovedala, da bi spremljali predsedniške volitve. Razlog odločitve je v tem, ker obe državi podpirata neodvisnost Kosova. Komisija se je sicer odločila, da bo 23 opazovalcem iz Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi in trem iz Rusije dovolila spremljanje srbskih predsedniških volitev. Prvi krog bo 20. januarja, glavna tekmecca pa sta dosedANJI predsednik Boris Tadić in Tomislav Nikolić.

EKOLOŠKI PROMET V NEMČIJI

Tri nemška mesta so uvedla predpis, ki avtomobilom, ki prekomerno onesnažujejo okolje, prepoveduje vožnjo po središčih mest. Za vožnjo po okoljevarstvenih conah v Berlinu, Kölnu, Hannovru je treba vozilo opremiti s posebnimi nalepkami glede na ekološko sprejemljivost vozila.

GEORGE BUSH

Ameriški predsednik George Bush se je 10. januarja v Ramali srečal s palestinskim predsednikom Mahmudom Abasom. Na novinarski konferenci po srečanju je izrazil prepričanje, da bodo Izraelci in Palestinci mirovni spora-

PISALI SMO PRED 50 LETI

BUENOS AIRES SLOV. PEVSKI ZBOR GALLUS

je imel v nedeljo, 12. januarja, izlet na otok Hiawatha v Tigrh. Udeležilo se ga je okoli 200 ljudi. Poleg članov so bili tudi podporni člani pevskega zbora z družinami. Zbirališče izletnikov je bilo v Liniersu, odkoder se jih je 112 odpeljalo v Tigre z velikim omnibusom, ostali so se pa sami odpeljali naravnost na omenjeni otok.

Po prihodu na otok Hiawatho je imel mašo Rev. Stanko Škrbe. Gallusovi pevci so med njo ubrano prepevali slov. cerkvene pesmi.

Po maši je bilo kosilo. Hrano so si izletniki prinesli s seboj, za pijačo je pa bilo na otoku dobro poskrbljeno. ...

OSEBNE NOVICE

Poroka. V soboto 11. jan. 1958 sta se poročila v župni cerkvi v Ramos Mejia g. **Ivan Smole** in gdč. **Štefica Žonta**. Poročil ju je g. župnik **Franc Novak**, pri poročnem obredu so pa peli Gallusovi pevci. Čestitamo in želimo mnogo sreče ter božjega blagoslova.

Svobodna Slovenija, 16. januarja 1958 - št. 3

BUENOS AIRES

KEGLJAŠKI DRUŽABNI DAN

Člani Slovenskega kegljaškega kluba v Moronu, so imeli v nedeljo dne 19. t. m. na slovenski Pristavi v Moronu klubski družabni dan. Prireditev je bila združena s tekmovanjem v kegljanju za določitev moškega in ženskega prvaka v kegljanju. ... Prvo mesto sta dosegla Mirko Kopač in Ela Vrhovec ...

MLADINSKI IZLET

Otroci slovenskih tečajev na področju Vel. Buenos Airesa so imeli v nedeljo 19. t. m. izlet na pristavo k Markeževim v Merlo. Udeležilo se ga je 185 otrok iz 10. slovenskih tečajev. Prišli niso otroci samo iz 4 slov. tečajev.

Otroci iz slovenskega tečaja v Buenos Airesu so prišli na izlet pod vodstvom ge Marjane Batageljeve. Iz slovenskega tečaja v Floridi jih je pripeljal g. Dušan Šušterič, iz Lanusa gdč. Zdenka Virantova, iz Morona gdč. Mija Markeževa, iz Ramos Mejia gdč. Anica Šemrov in g. Martin Mizerit, iz San Martina in Ville Tesei gdč. Katica Kovačeva, iz San Justa in Transradia pa gdč. Angelca Klanškova. Otrok iz tega tečaja je bilo največ in so prišli na izlet kar z lastnim vozilom. Otroke iz slovenskega tečaja v Villa Hermosa je pripeljala gdč. Metka Debeljakova.

Po prihodu na pristavo je bila ob enajstih maša. Imel jo je g. Stanko Škrbe. ...

SAN JUSTO

Športni odsek Našega doma v San Justu je priredil v nedeljo, 19. t. m. športni dan. Obisk rojakov na njem je bil zadovoljiv. ... Ob deveti uri se je začel namizni tenis med damami ... Po precej trdi igri si je priborila prvo mesto gdč. Martina Grilj, drugo mesto pa je pripadlo gdč. Pavli Kovač. ... Zatem sta se v namiznem tenisu pomerili tudi moštvi ... Zmagala sta Jože Rus in Lado Padovan. Popoldanski program se je začel ob dveh. Prva točka je bila vlečenje vrvi ... Naslednja točka: tek v vrečah ... Približala se je peta ura, za katero je bil napovedan začetek tekem v odbojki ...

Jh.M.
23. januarja 1958 - št. 4

zum podpisali še pred koncem njegovega predsedniškega mandata. Po pogovorih v Jeruzalemu in na Zahodnem Bregu ameriški predsednik George Bush je 11. januarja odhajal na drugo polovico svoje turneje po Bližnjem Vzhodu. Bush je v nedeljskem govoru v Združenih Arabskih Emiratih dejal, da Iran zaradi terorizma predstavlja grožnjo svetovni varnosti in pozval zaveznice, naj ukrepajo. Iran je obtožil tudi podpiranja Hamasa in šiitskih skrajnežev v Iraku.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: **MILOŠ STARE** / Director: **Antonio Mizerit** / Propietario: **Asociación Civil Eslovenia Unida** / Presidente: **Alenka Godec** / Redacción y Administración: **RAMON L. FALCON 4158 - C1407GSR BUENOS AIRES - ARGENTINA** / Telefon: **(54-11) 4636-0841 / 4636-2421** (fax) / e-mail: **esloveniau@sinetis.com.ar**
Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / **Urednik:** Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Franci Markež, Jože Horn in Nace Frančič.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICION

PASADO Y FUTURO

Corría el año 1947. Europa, tras la segunda guerra mundial trataba de cerrar sus heridas. Los numerosos campos de refugiados, daban cuenta de ello. En ese año, los primeros barcos con refugiados eslovenos atracaban en el puerto de Buenos Aires. Una nueva vida. ¿Cómo se construiría? Recordando la historia de su nación y las razones de su llegada a la Argentina. Se conformó la asociación Društvo Slovencev. Surgieron nuevas responsabilidades (escuelas, actos de conmemoración, etc.). Crecieron los centros eslovenos, se reorganizó la colectividad, pero siempre recordando las raíces que en tierras tan lejanas, dieron frutos sabrosos. (Pág. 1)

LOJZE GROZDE - MÁRTIR

El 1º de enero se cumplieron 65 años de la trágica muerte del mártir Lojze Grozde. Nació en 1923 en Eslovenia. Era conocido por su profunda fe católica y como un activo laico, que vivía siguiendo la palabra de Dios. Para la Navidad de 1942 fue capturado por los partisanos, quienes lo acusaron y torturaron injustamente y le dieron muerte. Grozde fue leal a su fe y los valores cristianos hasta su muerte. Muchos años después de finalizada la guerra, no se podía hablar de Grozde. En 1992 se iniciaron los pasos para su beatificación; en 2003 se reunió toda la documentación y ahora está a la espera de la confirmación oficial de la Santa Sede. (Pág. 2)

PROMOTOR DE LAS ESCUELAS

Aleksander Majhen cumpliría este año 100 años de vida. Nacido en Eslovenia fue maestro y director de escuelas. Como anticomunista en 1945 debió emigrar a la región de Koroška en Austria. En el campo de refugiados de Vetrinje y más tarde en Peggez organizó las escuelas para los niños y jóvenes eslovenos. En 1948 llegó a la Argentina. Desde el inicio estuvo al frente de la organización de los cursos eslovenos en los centros urbanos del Gran Buenos Aires, donde vivían gran cantidad de eslovenos. Junto con Martin Mizerit prepararon el primer libro de lectura para los niños emigrados con el título "Naša beseda" (Nuestra palabra). (Pág. 3)

NUESTRA PUBLICACIÓN

Con gran orgullo celebramos la impresión del nuevo libro de lecturas "Argentinski živžav", para los chicos de 4º y 5º grado del curso de idioma esloveno. Desde los inicios la preocupación fue el libro de lecturas para los niños que concurrían a las escuelas eslovenas (1951 Naša beseda; 1968 Slovenski živžav para 3º y 4º grado; 1975 Slovenski svet, para grados superiores). Hace unos años, un grupo de docentes emprendió la tarea de modernizar las lecturas existentes e incluir otras, más acordes al grupo. El libro cuenta con el apoyo financiero de la Oficina de Eslovenos por el Mundo y de donaciones locales. Como en todas las anteriores impresiones, la Asociación Eslovenia Unida es la encargada de editarlo. (Pág. 3)

INICIOS DE LA ORGANIZACIÓN ESLOVENA

Finalizada la segunda guerra mundial muchas familias eslovenas debieron abandonar sus tierras. Para muchos la Argentina fue su destino. Los primeros llegaron en 1947 y enseguida comenzaron a pensar en una organización que reúna a los nuevos emigrantes eslovenos. Así fue, que el 25 de enero de 1948 se conformó una asamblea, promovida por el padre Janez Hladnik. En ella se aprobó el reglamento y se pusieron las bases del recién conformado Društvo Slovencev. Los objetivos eran: brindar apoyo económico y moral; representar beneficiosamente a los socios; recibir a todos los refugiados eslovenos en la Argentina; ayudar a los emigrantes a instalarse en el país; cultivar los valores religiosos, culturales y nacionales. El primer presidente de la asociación fue Miloš Stare. En ese acto no sólo fue creada la Asociación (que años más tarde se llamaría Eslovenia Unida) sino que obtuvo su sede provisoria, gracias al padre Figallo. (Pág. 3)

QUIERIDOS LECTORES

El próximo número del semanario Eslovenia Libre (nº 4) saldrá con fecha **17 de febrero de 2008**. Es decir, retornaremos luego de tres semanas de descanso, con las energías renovadas y la periodicidad semanal acostumbrada.

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 150, pri pošiljanju po pošti \$ 190, Bariloche \$ 175; obmejne države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Svobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu RS.**

Čeke: v Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida“, v inozemstvu (bančne čeke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit“. Oblikovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L. / California 2750 - C1289ABJ Buenos Aires - Argentina - Tel.: (54-11) 4301-5040. - E-mail: info@vilko.com.ar**

Correo Argentino
Suc. 7

FRANQUEO PAGADO
Cuenta Nº 7211

R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153

MALI OGLASI

TURIZEM

TURISMO BLED

EVT Leg. 12618

Dis. 2089

de Lucia Bogataj

H. Yrigoyen 2682 L. 5 - San Justo

Tel. 4441-1264 / 1265

Počitniški dom „Dr. Rudolf Hanželič“ sporoča, da je gostom na razpolago vse leto. Tel.: 03548-494046; Mobitel (011) 15-6152-9978; e-mail: hoteldecampo@yahoo.com.ar

ZDRAVNIKI
Dr. Klavdija V. Bavec - Nevrolog, Nevropsihiater. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno pa na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI
Dr. Damijana Sparhakl - Zobozdravnica - Splošna odontologija - Belgrano 123, 6. nadstr. "4" - Ramos Mejía - Tel.: 4464-0474

ADVOKATI
DOBOVŠEK & asociados - odvjetniki. Zapušćinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com
Dr. Marjana Poznić - Odvjetnica - Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalles 1290, pis. 402 - Tel. 4382-1148 - 15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar

Raznašalcem,
naročnikom,
in bralcem

Pričujoča je zadnja številka Svobodne Slovenije pred počitnicami. Naslednje tri tedne bomo uživali (mislimo da) zasluženi počitek. Prva številka po počitnicah (četrti v letu) se bo tiskala v torek 12. z datumom 14. februarja, nakar bomo prešli na redno tedensko izdajo.

Uredništvo in uprava

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 15. januarja 2008	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,49 US dolar
1 EVRO	1,52 KAD dolar
1 EVRO	4,70 ARG peso

OSEBNE NOVICE

Družinska sreča
V nedeljo, 30. decembra se je rodil **Luka Oven**; očka je Aleksander, mamica pa Anabel Albornož.
V ponedeljek, 31. decembra se je rodila **Cinthia Mihaela Pugelj**; očka je Matías, mamica pa Laura Duarte.
V sredo, 9. januarja se je rodil **Adrian Gabriel Martins**; očka je Leonardo, mamica pa Tatjana Pugelj.
Srečnim družinam iskreno čestitamo!

Poroka
V soboto, 12. januarja, sta se poročila v slovenski cerkvi Marije Pomagaj **Aleks Tekavec in Lučka Petkovšek**. Priče so bili ženinaova mati ga. Vida Tekavec roj. Bevčar in ženinov brat g. Miro Tekavec ter nevestina starša g. Janez Petkovšek in ga. Ivanka Petkovšek roj. Plečnik. Poročil ju je delegat Jure Rode.
Novemu zakonu čestitamo in želimo srečo!

Nova diplomantka
Fonoaudiloginja **Andreja Škraba**, je uspešno branila tezo in prejela licenciaturo v tej stroki. **Čestitamo in ji želimo srečno bivanje v Sloveniji, kamor se je preselila!**

POČITNIŠKI URNIK
V SLOVENSKI HIŠI

Pisarna Zedinjene Slovenije, uredništvo in uprava Svobodne Slovenije ter Dušnopastirska pisarna bodo v počitniškem času do novega sporočila uradovale **od ponedeljka do petka, od 12. do 18. ure. Prosimo rojake, da ta urnik upoštevajo!**

Prav prisrčna hvala

Šolska kolonija Zedinjene Slovenije je bila tudi letos v počitniškem domu dr. Rudolfa Hanželiča. Otroci so v prijaznem kordobskem gričevju uživali, veselo sodelovali in se srečni in zadovoljni vrnili in krog svojih družin. Da je vse poteklo v najlepšem redu, je gotovo zasluga spremljevalcev. Požrtvovalno, vestno in odgovorno so skrbeli za varnost, zdravje in razvedrilo otrok, in prenesli vse napore, ki so jih narekovale okoliščine. Zato izrekamo priznanje in zahvalo voditelju **prof. Juretu Urbančiču**, ter spremljevalcem **Ceciliji Čampa, Pavletu Groharju, Damijanu Poglajnu, Kristini Šenk** in **Pavlinki Zupanc**. Hvala vam, prav iz srca!

Zedinjena Slovenija

SLOVENCIM ŠPORT

JUDOISTA 2007

Judo zveza Slovenije je ob menjavi leta razglasila najboljšega judoista in judoistko leta 2007. V članski kategoriji je to postal Aljaž Sedej, ki se je naslova najboljšega zaradi mladosti veselil tudi v kategoriji mlajših članov in mladincev, pri članicah pa je bila najboljša Lucija Polavder.

STOPNIČKA ZA MARGUČA

Na nočni tekmi svetovnega pokala deskarjev na snegu v paralelnem slalomu v Bad Gasteinu je slovensko čast reševal Rok Marguč. Zasedel je tretje mesto, boljša od njega sta bila le zmagovalci, francoski veteran Matthieu Bozzetto in Avstrijec Benjamin Karl. Za Marguča je tretje mesto izenačenje

DAROVALI SO

Zveza slovenskih mater in žena se toplo zahvaljuje Marijanu in Pavči Eiletz, ki sta v dobrodelni sklad zveze darovala 200.- pesov v spomin pok. Ivanu Arnšku. **Bog povrni!**

SPET BREZ SLOVENSKE LISICE

Avstrijka Elisabeth Görgl je v soboto, 12. januarja zmagala na veleslalomu na mariborskem Pohorju in 44. Zlato lisico (1:20,07), kar je njena prva zmaga v svetovnem pokalu. V finale so se uvrstile tri Slovenke. Mateja Robnik je bila 19., Tina Maze 24., Ana Drev pa 26. Naslednji dan pa je na slalomu zmagala Avstrijka Nicole Hosp (1:40,55) in tudi v skupnem seštevku obeh tekem tudi zmago za 44. Zlato lisico. V finaleju ni bilo Slovenk. Görglova je v skupnem seštevku dosegla drugo mesto.

SDO

B&A PUST '08

SFZ

Naš dom San Justo

2. februarja 2008 ob 21. uri
DJ in Ansambel

H. Yrigoyen 2756 - San Justo

Koncert ob 100-letnici Slovenske filharmonije

Slovenska filharmonija je s slavnostnim koncertom simbolično vstopila v jubilejno leto; letos bo namreč minilo sto let, odkar so v Ljubljani ustanovili prvi orkester s tem imenom. Koncerta so se udeležili predstavniki slovenskega političnega, gospodarskega in kulturnega življenja, med njimi predsednik države Danilo Türk.

Kot je v svojem nagovoru poudaril minister za kulturo Vasko Simoniti, ima glasba v kulturi slovenskega naroda pomembno vlogo, številni so zaslužni, da lahko danes s ponosom govorimo o močni slovenski glasbeni tradiciji. Stota obletnica Slovenske filharmonije je po njegovih besedah eden pomembnejših jubilejev na področju celotne slovenske kulture.

Pri tem je spomnil na zgodovinsko navezavo na predhodno Academio philharmonicorum, ustanovljeno leta 1701. To kaže na dobrih tristo let dolgo filharmonično tradicijo, to pa po njegovih besedah istočasno pomeni tudi tristo let trajajočo aktivno vpetost v evropski kulturni prostor. "Za samostojno državo Slovenijo, ki je ena najmlajših skupnosti evropskih držav, ki si prizadeva svojo preteklo evropsko kulturno identiteto povrniti in znova potrditi, je sedanji filharmonični jubilej, ki časovno sovпада z našim predsedovanjem Evropski uniji, vsekakor eden pomembnejših zgodovinskih adutov naše evropske kulturne prepoznavnosti," je dejal minister.

Lani porast novorojenih otrok

Lani je bilo v slovenskih porodnišnicah 19.585 porodov, kar je 784 ali 4,2 odstotka več kot leta 2006. Med novorojenimi je bilo nekaj več kot tri odstotke dvojčkov ali trojčkov. Leta 2003 se je rodilo 17.160 otrok, kar je najmanj, odkar Inštitut za varovanje zdravja spremlja te podatke. Od takrat je število otrok vsako leto rahlo poraslo.

Število rojenih otrok čez zdaj še ni znano, pojasnjujejo na Inštitutu za varovanje zdravja (IVZ). Ocenjujejo pa, da so slovenske ženske lani rodile med 19.800 in 19.900 novorojenčkov. Ta številka bi bila po ocenah IVZ še nekoliko večja, če bi upoštevali tudi tiste, ki so rodile v tujini.

Tako je bilo leto 2007 četrto zapored, ko se je v Sloveniji rodilo več otrok kot v predhodnem letu, so zapisali na IVZ.

Število žensk v rodni dobi se že nekaj časa počasi zmanjšuje, vendar pa je v zadnjih letih nekoliko poraslo število žensk med 25. in 35. letom, kar je starostno obdobje, ko rodijo ženske največ otrok, pojasnjujejo na IVZ.

Dodajajo, da lahko postopoma pričakujemo zniževanje števila žensk v tem starostnem razredu. Zato bo ob bistveno nespremenjeni stopnji rodnosti in nizkem priseljevanju od drugod začelo število rojenih otrok čez desetletje spet upadati.

Premierjeva zaroka

Slovenski premier Janez Janša in njegova spremljevalka Urška Bačovnik sta zaročena. Informacija se je pojavila v premierjevem življenjepis na njegovi uradni spletni strani.

Tam je med drugim zapisano, da je svojo zaročenko, zdravnico Urško Bačovnik, spoznal na izletu v slovenske gore. Tiskovni predstavnik vlade Valentin Hajdinjak premierjevega zasebnega življenja ni želel komentirati, vendar je poudaril, da je aktualiziran uradni življenjepis predsednika vlade Janeza Janše na njegovi spletni strani uradno objavljen že od konca 2007.

Predsednik vlade Janez Janša in Urška Bačovnik sta se v javnosti prvič pojavila na proslavi ob dnevu reformacije leta 2006, pozneje pa je Bačovnikova premierja spremljala tudi na nekaterih obiskih v tujini.

Z globoko žalostjo sporočamo, da je 19. decembra 2007 odšla k Gospodu botrica Našega doma v San Justu, gospa

ANICA INDIHAR ROJ. ADAMIČ

Naj ji Bog obilo poplača njeno dolgoletno botrstvo. Domačim izrekamo iskreno sožalje.

ODBOR NAŠEGA DOMA